Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1839

Vagen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *het bericht «Europese Commissie voorspelt economische groei voor Oekraïne op basis van gedateerd onderzoek»* (ingezonden 4 februari 2016).

Antwoord van Minister **Ploumen** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) en Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 10 maart 2016).

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van het bericht «Europese Commissie voorspelt economische groei voor Oekraïne op basis van gedateerd onderzoek»?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2 t/m 8
Deelt u de mening dat de resultaten van de onderzoeken van Ecorys en de Duitse adviesgroep Oekraïne niet langer houdbaar zijn gezien nieuwe realiteit in het land sinds de burgeroorlog die in 2013 in uitbrak? Indien neen, waarom niet?[2] [3]
Deelt u de mening van DG-Trade dat er «een verse analyse» nodig is van de (economische) gevolgen van het akkoord «om een actueel en volledig beeld te krijgen van de algehele impact van het verdrag»? Indien neen, waarom niet?[4]
Heeft u er begrip voor dat diverse denktanks aangeven anno nu geen impactstudie uit te kunnen voeren vanwege de economische en geopolitieke instabiliteit? Indien neen, waarom niet?[5]

[1] http://www.ftm.nl/exclusive/europese-commissie-voorspelt-economische-groei-voor-oekraine-op-basis-van-gedateerd-onderzoek/
[2] http://www.ftm.nl/exclusive/europese-commissie-voorspelt-economische-groei-voor-oekraine-op-basis-van-gedateerd-onderzoek/
[3] http://www.beratergruppe-ukraine.de/wordpress/en/about-us/
[4] http://authentiekejournalistiek.org/wob/ecorys.pdf
[5] http://www.ftm.nl/exclusive/europese-commissie-voorspelt-economische-groei-voor-oekraine-op-basis-van-gedateerd-onderzoek/

ah-tk-20152016-1839
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2016

Hoe oordeelt u over het feit dat Ecorys hier geen probleem in zag?[6]
Welke gevolgen heeft het feit dat er geen actuele studie gedaan is naar de (economische) gevolgen van het akkoord voor het kabinetsstandpunt dat het akkoord bijdraagt aan een gezonde economie in Oekraïne?[7]
Kunt u verklaren waarom de Europese Commissie besloten heeft om nieuw onderzoek naar de (economische) gevolgen van het akkoord voor Oekraïne stop te zetten?[8]
Hoe oordeelt u over de waarschuwing dat er mogelijk negatieve economische effecten voor de Oost-Oekraïense industrie zouden zijn als gevolg van het associatieakkoord, in het bijzonder wanneer het de kolenmijnen betreft?[9]

Antwoord 2 t/m 8
*Trade and Sustainable Impact Assesments*zijn inhoudelijke analyses over de potentiële gevolgen op het gebied van economie, werkgelegenheid, mensenrechten en milieu van toekomstige of lopende onderhandelingen over handelsakkoorden tussen de EU en derde landen. De *Trade and Sustainable Impact Assessment* voor Oekraïne, die is uitgevoerd door Ecorys in opdracht van de Europese Commissie, is gebaseerd op het CGE-model (*Computable General Equilibrium*-model). Het *Quantitative Assessment of Ukraine's Regional Integration Options* van de Duitse Adviesgroep en het *Institute for Economic Research and Policy Consulting,*is gebaseerd op hetzelfde model. Het Europees parlement heeft het *Center for European Policy Studies*(CEPS) gevraagd een analyse te maken van de geschiktheid van het CGE-model voor het maken van *impact assessments.* Uit deze analyse blijkt dat dit model het meest actuele en geschikte model is om de impact van een handelsakkoord in te schatten. De economische theorie wijst ook op de voordelen van een handelsverdrag tussen twee partijen.
De CGE-analyse in de Ecorys-studie verwacht dat de economische delen van het associatieakkoord tussen de EU en Oekraïne leidt tot een jaarlijkse economische groei van 5,3% voor Oekraïne. Dit is gebaseerd op een berekening waarin de invoerheffingen bijna volledig worden afgeschaft en een groot aantal non-tarifaire belemmeringen worden verwijderd onder andere door harmonisatie van Oekraïense wetgeving met die van de EU en het verlagen van belemmeringen in de dienstensector. De economische voordelen voor Oekraïne volgen uit een toename in de vraag en door de economische herstructurering in sectoren waar Oekraïne een comparatief voordeel heeft, zoals (verwerkte) voedselproductie, landbouw, chemie, machines en elektronica en metaal. Een aantal sectoren hebben comparatief nadeel, zoals de financiële-, transport- en mijnbouwsector.
De economische situatie in Oekraïne is sinds de publicatie van de onderzoeken weliswaar verslechterd, maar de parameters die gebruikt zijn in de studie blijven relevant. In die zin acht het kabinet een nieuwe analyse informatief, maar niet noodzakelijk voor het oordeel over de effecten van het associatieakkoord.

Vraag 9
Kunt u ingaan op de bezwaren die gemaakt worden jegens het akkoord in het artikel «EU-associatieakkoord verdeelt Oekraïne», waarin onder meer gesteld wordt dat de Oekraïense bevolking verdeeld is over het akkoord, en dat het akkoord met name gunstig is voor het Europese bedrijfsleven, terwijl veel Oekraïense ondernemers weggeconcurreerd dreigen te worden? Indien neen, kunt u de reden daarvan vermelden?[10]

---

6 http://www.ftm.nl/exclusive/europese-commissie-voorspelt-economische-groei-voor-oekraine-op-basis-van-gedateerd-onderzoek/
7 https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2015/11/23/koenders-samenwerkingsakkoord-met-oekraine-in-belang-nederland
8 http://www.ftm.nl/exclusive/europese-commissie-voorspelt-economische-groei-voor-oekraine-op-basis-van-gedateerd-onderzoek/
9 https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2015/11/23/koenders-samenwerkingsakkoord-met-oekraine-in-belang-nederland
10 http://www.case-ukraine.com.ua/en/pro-nas/

Antwoord 9
De regering en de bevolking van Oekraïne hebben zelf gekozen voor het aangaan van het associatieakkoord met de EU. Dit was een soevereine keuze. De Oekraïense regering heeft het associatieakkoord richtinggevend verklaard voor de toekomst. Een recente opiniepeiling laat zien dat een meerderheid van de Oekraïense bevolking voorstander is van verdere samenwerking met de EU (bron: Rating group, november 2015).
Door het associatieakkoord zullen Oekraïense bedrijven hun productie in lijn moeten brengen met EU-normen. Deze aanpassingen zullen inspanning van de kant van het Oekraïense bedrijfsleven vergen. Daarom is in het associatieakkoord ook afgesproken dat de handelsmaatregelen geleidelijk worden ingevoerd gedurende een periode van tien jaar. Ook heeft de EU een faciliteit opgezet om specifiek het MKB te ondersteunen in de overgang naar een nieuwe marktsituatie.

Vraag 10
Klopt het dat de Oekraïense bevolking als gevolg van het akkoord meer geld zal moeten gaan betalen voor energie, software en medicijnen? Kunt u uw antwoord onderbouwen?[11]

Antwoord 10
De precieze gevolgen voor deze sectoren zullen mede afhangen van de hervormingen en investeringen in institutionele verbeteringen die Oekraïne moet doorvoeren. Daarnaast spelen andere factoren buiten het verdrag een rol.
Het effect op de energieprijzen hangt vooral af van factoren buiten het verdrag, zoals de lopende hervormingen in de energiesector. Het associatieakkoord bevat afspraken over de wijze waarop de prijzen berekend zullen worden en dat dubbele prijsstelling en het opleggen van douanerechten en kwantitatieve beperkingen bij in- en uitvoer verboden zijn. Beperkingen op de doorvoer van energie is verboden, net als ongeoorloofde toe-eigening en onderbreking van levering van energiegoederen. Als lid van de Energie Community Treaty (EnCT) heeft Oekraïne zich al eerder verplicht om relevante EU-wetgeving op het gebied van elektriciteit en gas over te nemen.
In het associatieakkoord bevestigen Oekraïne en de EU hun bestaande internationale verplichtingen met betrekking tot intellectueel eigendom, ook op het gebied van software. Er zijn bepalingen opgenomen inzake het auteursrecht die de TRIPS overeenkomst aanvullen en die betrekking hebben op de handhaving van intellectuele eigendomsrechten volgens de interne regels van de EU.
In het associatieakkoord bevestigen de EU en Oekraïne expliciet het belang van de Doha Verklaring over TRIPS en Public Health, waarin door de WTO-leden een nadere interpretatie van de TRIPS-overeenkomst is overeengekomen om betere toegang tot betaalbare geneesmiddelen te garanderen, onder andere door de mogelijkheid een dwanglicentie af te geven voor de productie van generieke medicijnen als dat nodig is voor de volksgezondheid. De WTO heeft in haar Besluit van 30 augustus 2003 de mogelijkheid vastgelegd dat een land dat geen of onvoldoende eigen productiecapaciteit heeft om medicijnen onder dwanglicentie te produceren, in staat moet worden gesteld elders geschikte leveranciers te vinden. Het associatieakkoord bepaalt dat de partijen bij zullen dragen aan de implementatie van dit WTO-Besluit.

[11] http://www.case-ukraine.com.ua/en/pro-nas/